

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.





UTSIKT ÖVER KRISTIANSTAD. — FOTO. G. HEURLIN, STOCKHOLM.

22:DRÅ ÅRG.

DEN 31 OKTOBER 1920

N:o 5

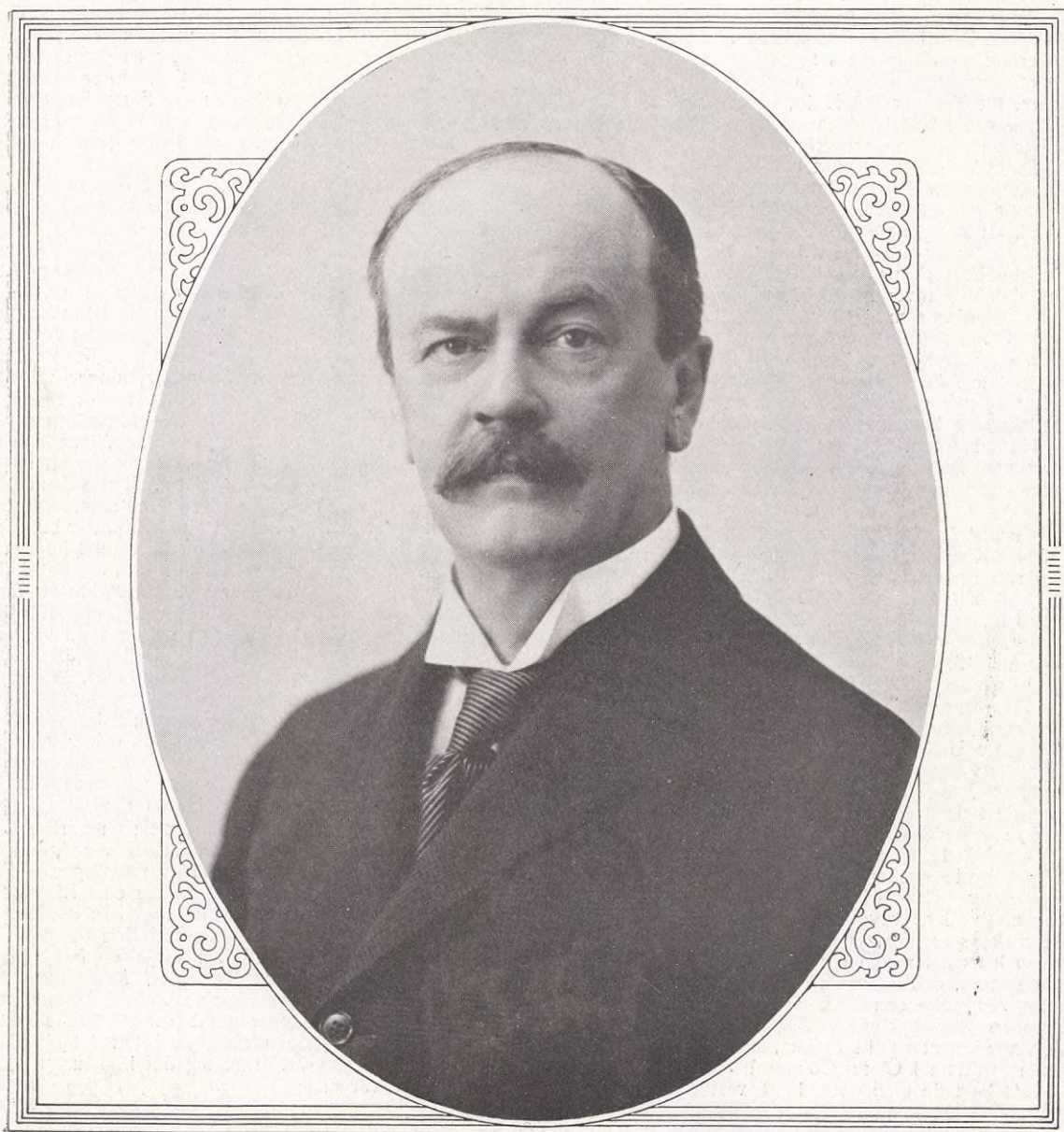


Foto. Liljeroth, Kristianstad.

Liljeroth

I konselj den 22 oktober har ministären Branting ingivit sin avskedsansökning. Utnämnd den 10 mars detta år satte densamma som sin första uppgift att genomdriva en kommunal skattereform. Sedan den misslyckats härutinnan, fann den sig dock böra kvarstanna dels för att avvakta de förestående andrakammarvalens utfall, dels för att fullfölja den aktion till Ålandsfrågans lösning, som den då inlett. De nya andra kammarvalen fingo emellertid ett utfall, som icke blott icke stärkte, utan även direkt försvagade ministärens ställning och sedan ett försök att åter knyta förbindelserna med det liberala partiet icke lett till resultat, var det blott nationella hänsyn till Ålandsfrågans svävande läge, som gjort, att regeringsskiftet ansågs ytterligare böra något uppskjutas. Då det kom att dröja längre än väntat med bildandet och hitresan av den undersökningskommission, som Folkförbundets Råd beslutit tillsätta för Ålandsfrågans lösning, kunde uppbrottet emellertid av hänsyn till nödvändigheten av statsverkspropositionens uppgörande icke längre uppskjutas.

Konungens närmaste åtgärd med anledning av ministärens Brantings avskedsansökan blev att, sedan han överlagt med kamrarnas talmän samt högerns och liberala samlingspartiets i huvudstaden närvarande ledare, hrr Trygger och Edén, lämna uppdrag åt landshövdingen i Kristianstads län, frih. Louis De Geer att bilda en "fackmannaregering".

Detta konungens beslut har näppeligen fattats utan ministerkrisen föregående överläggningar med den avgående ministärens chef och torde vara motiverat därmed, att det parlamentariska läget erbjuder synnerliga svårigheter för bildandet av en parlamentarikerregering, att ministerkrisens utdragning på tiden kunde få en ofördelaktig inverkan på Ålandsfrågans förestående handläggning samt att den nyvalda Andra kammaren på sitt sätt endast är en expeditivskammare, i det den efter de vilande grundlagsändringsförslagens godkännande måste bli föremål för upplösning med nyval efter de nya grunderna, varigenom ett nytt parlamentariskt läge kan komma att skapas.

Huruvida frih. De Geer lyckas fullgöra det åt honom lämnade uppdraget, är, då detta skrives, icke säkert men i hög grad sannolikt. Personligen synes han vara i besittning av de bästa förutsättningar för uppgiften.

Gerard Louis De Geer är född den 27 november 1854 i Kristianstad där fadern, sedermera representationsreformens frejdade upphovsman, justitie-statsministern frih. Louis De Geer då tjänstgjorde som assessor i Skånska hovrätten. Efter i huvudstaden avlagd mogenhetsexamen kom han som student till Uppsala, där han 1879 avslöt sina studier med avläggande av juris utriusque kandidatexamen. Samma år inskrefs han som rotarie i Svea hovrätt och utnämndes efter sedvanlig tingstjänstgöring år 1881 till vice härads-hövding. Under riksdagarna 1882—84 tjänstgjorde han därefter som notarie i bevillningsutskottet samtidigt med att han var extra ordinarie i verkén, blev 1884 notarie i finansdepartementet och var t. f. kansliskreterare därstädes 1888—92.

Sistnämnda år gjorde han emellertid allvar av sin länge hysta önskan att få ägna sig åt lantbrukarens på samma gång friare och lugnare levnadskall. Av sin morbroder, greve G. Wachtmeister inköpte han då Hanaskogs urgamla gods i födelselänet, i vars närhet även hans fader sökt sig ett Tusculum på det vackra Truedstorp, och ägnade sig nu med iver både åt jordbrukarens yrke och åt de offentliga uppgifter, som här erbjödo sig åt honom. Snart blev han icke blott Kviinge kommuns allt i allom, utan även som nämndeman bisittare i Östra Göinge häradsrätt och en av ånrets ledande män. År 1900 vart han ledamot av

hushållningssällskapets förvaltningsutskott, samma år insatte honom landstinget som sin representant i Första kammaren och 1902 valdes han även till ledamot i Skånska hypoteksföreningens styrelse. Då fem år senare landshövdingeposten i Kristianstad blev vakant, hälsades det ock med största tillfredsställelse bland länets befolkning, att den för alla dess angelägenheter så varmt intresserade, lika samvetsgranne som flärdfrie herren till Hanaskog lät sina till en början hysta betänkligheter falla och mottog k. m:ts utnämning till densamma. I halftannat årtionde har han sedan dess varit sitt födelselän en god hövding och åt dess hushållningssällskap, ett av de mest demokratiska i riket, en uppburen ordförande.

I första kammaren fortfor frih. De Geer att hava säte till hösten 1914. Före 1909 års rösträttsreform tillhörde han där den mest framstegsvänliga delen av minoritetsgruppen, hörde till de få av kammarens ledamöter, som verkligen ivrade för rösträttsfrågans fidsenliga lösning, var på den grund med bland undertecknarne av den s. k. landshövdingemotionen vid 1906 års riksdag, som ansåg att slå en bryggja mellan majoritetsvalens anhängare och motståndarne till Första kammarens proportionalisering, men gav slutligen sin röst för det Staaffska förslaget. Efter rösträttsreformen mottog han val till den nya Första kammaren under frisinad partibeteckning och ingick i liberala samlingspartiet, erhöll även säte i dess förtroenderåd, blev ledamot av jordbruksutskottet och vart detsamma ordförande. Den grundlighet, klarhet och reda, som utmärkte hans debattinlägg, tillvunno städe dessa stor uppmärksamhet från kammarens sida, på samma gång hans nobla karaktär och sympatiska personlighet gjorde honom aktad och värderad inom alla partier. Att hans riksdagsbana likväl avbröts redan år 1914, stod i förbindelse med den olycksaliga konstitutionella konflikten, som uppstod i sammanhang med det bekanta bondetågets uppvaktning för konungen å borggården den 6 februari nämnda år. Sedan brytningen mellan Karl Staaff och konung Gustaf genom ömsesidiga missgrepp blivit ohjälplig och den förstnämnda på den grund ingivit sin avskedsansökan, vände sig konungen till frih. De Geer med anmodan att söka bilda en ny parlamentarisk ministär. Ehuru han ogillade det sätt, varpå borggårdskonflikten ursprungligen uppstått, ansåg han sig, enligt vad det påstås bunden av ett en gång i ungdomen givet löfte att icke svika den nuvarande konungen i händelse av en vanskelig situation, icke böra undandraga sig att göra ett försök att få till stånd en moderatliberal, försvarsvänlig ministär, men detta strandade på en bestämd vägran av medverkan från de frisinade riksdagsmäns sida, till vilka han hänvände sig. Den bitterhet, som försöket framkallade i den liberala prässen, kunde icke undgå att återverka på hans egna känslor mot det liberala partiet, han utträdde ur detta och gav även offentligt uttryck åt sitt avståndstagande från detsamma. I hans frisinade grundåskådning har dock denna episod, som han själv nyligen vittnat, intet förändrat.

Då situationen nu blivit sådan, att en regering ansetts böra bildas utanför parlamentarikernas led, kunde konungen knappast vid sitt val av regeringschef ha hänvänt sig till någon lämpligare person. Efter allt att döma är det också på grund av den avgående statsministerns direkta råd hänvändelsen till honom har skett. Vid sitt försök att bilda en fast punkt utanför riksdagspartiernas splittring och förvirring medför han som ett oskattbart aktivum allmänhetens förvissning om, att intet annat än ett rent och ädelt uppsåt att tjäna föderneslandet utan några som helst biavsikter förmått honom att åtaga sig det lika tunga som otacksamma värvet.



PROFESSOR EDGAR REUTER-SKIÖLD, Göteborgs nations nuvarande inspektör. — (Fotos Finn, Uppsala).

Till höger: GÖTEBORGS NATIONS BYGGNAD, uppförd efter ritningar av arkitekt A. Befwe.

Nederst: FÄSTSALEN.



"Göteborgs i Uppsala studerande nation" firar i år sitt 250-årsjubileum. Det var nämligen år 1670, eller fem år efter det Göteborgs superintendentia upphöjts till biskopsdöme, som "Gothoburgi" — dit också räknas studerande från Halland och Bohuslän — efter att dessförinnan med all sannolikhet ha tillhört Västgöta nation drevos att konstitueras sig som självständig nationsförening.

Egna lokaler fick emellertid nationen — dock först av samtliga uppsaliensiska nationsföreningar — icke förrän 1821. Redan 1866 befunnos dessa tillfölje det ständigt stigande antalet "landsmän" för trånga och ersattes d. å. av en rymligare nationsbyggnad på samma tomt (S:t Larsgatan). 1887 invigdes det nuvarande nationshuset, som, centralt beläget i hörnet av Drottning- och Trädgårdsgatorna, torde få anses som ett av lärdomsstadens förnämre. Det inrymmer, utom affärslokaler å nedra botten, högtidssal, tre smärre läs- och musikrum, bibliotek, expeditionslokaler och studentbostäder.

Antalet 1670 matrikulerade landsmän utgjorde inalles sju — vårterminen 1920 räknade nationen 205 medlemmar. Sedan äldsta tid indelas dessa i trenne kategorier, *seniorer, juniorer och recentiorer*. Nationens *ämbetsmän* äro förste (f. n. fil. lic. *John Cullberg*) och andre kuratorn, bibliotekarien, klubbmästaren, teaterföreståndaren och krönikören. *Inspektör* är sedan 1919 professor *Edgar Reuterskiöld*.

Bland namnkunnige män, som under sin studietid

vid akademien tillhört Göteborgs nation, må endast namnas *Thomas Thorild*, ärkebiskoparna *Carl Fredrik af Wingård* och *Niklas Sundberg*, filosofen *Samuel Grubbe*, riksmarskalken *G. A. V. Sparre*, *Pontus Wikner*, överståthållaren *Robert Dickson*, prof. *Karl Warburg*, prof. *A. G. Nathorst*, justitierådet *Ernst Trygger* och prof. *Knut Kjellberg*.

250-årsjubileet högtidlighålles lördagen den 30 oktober. S.

Veckans Porträtt Galleri

nödgas vi beklagligtvis tillsvidare avstå från tillfölje de svårigheter med klichéring, vilka den pågående kemigrafstrejken medför. Så snart det är oss möjligt, återupptaga vi serien.

Redaktionen.

KONSTNÄRLIGA FOTOGRAFIER.

INTRYCK FRÅN DEN FÖRSTA FOTOGRAFIUTSTÄLLNINGEN I KONSTAKADEMIEN I STOCKHOLM.

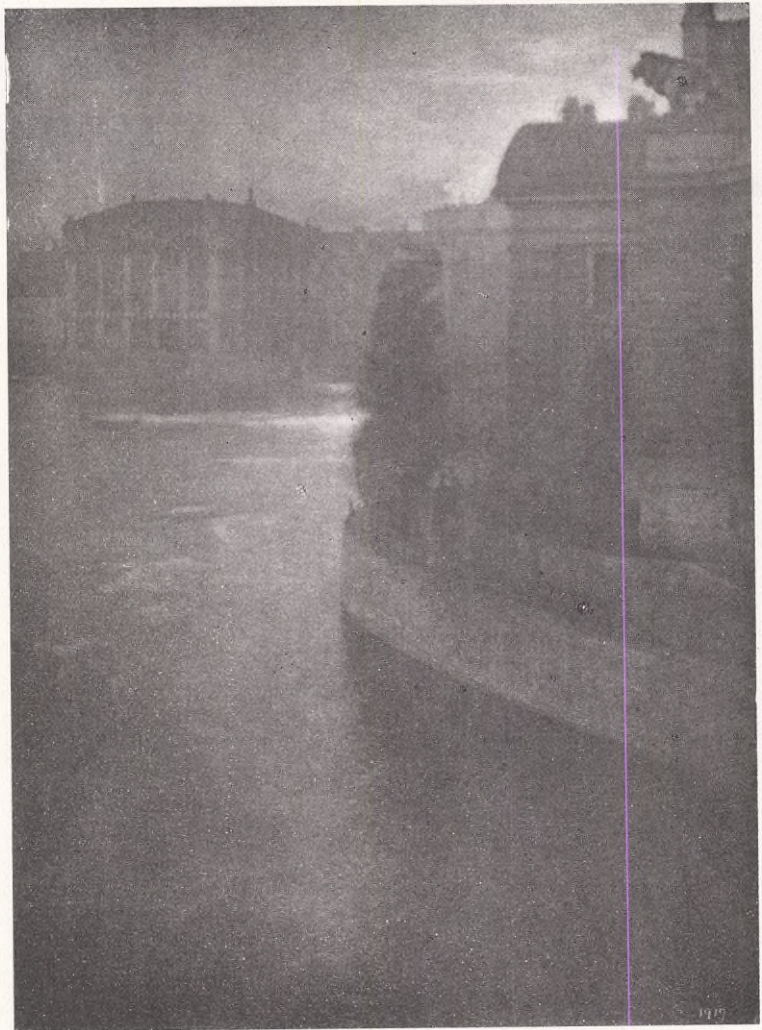
När man dag efter dag, kanske timmar i sträck går på en utställning och studerar exponerade bilder, det må nu vara målningar, teckningar eller fotografier, gör man ofta den iakttagelsen att det, som man vid ett första överblickande finner vara det värdefulla senare förminskas ned till en tom i ögonen fallande effekt.

Den första nordiska fotografiutställningen i Stockholm var intet undantag från denna regel. Där var mycket effektsökeri, t. o. m. två solnedgångar på en bild, vilken ursprungligen helt säkert icke haft någon, men där funnos ävnc enstaka konstverk.

En av de samlingar man åter och åter uppsökte utställdes av N. Chr. Bang. Särskilt stannade man inför en av hans fotografier "Hamnbild". När man stod och såg på den var det, som om man stött nere vid Köpenhamns hamn. Man ser ett stort fartyg vars segel äro utspända till torkning, stilla och vita i den varma disiga sommarluften, som skyarne där högt uppe — packhusen — den lille ångaren i bakgrunden och röken, som vittnar om liv.

Bang har här återgivit något, som han håller av där borta i hemmets närhet. Som konstnär har han med sin pänsel i bromoljetrycket framställt vad han såg och kände, framhävt och avdämpat dess olika detaljer till dess det hela återgav hans intryck av hamnen. I en annan av hans bilder "Aftonsol" höjer sig tornspiran till Vor Frelsers Kirke över de solbelysta hustaken. En tredje bild "Från kyrkogården" visar en gravplats med två höga smala träd. I alla dessa bilder av Bang äro huvudlinjerna desamma, från det horisontala planet resa sig de lodräta linjerna. Det är ett uttryck för Danmark och danskarna. De försöka höja sig upp från det jämna. Bygga höga tornspiror. Vilja var och en för sig hava något som är egenartat, något som gör sig skarpt och tydligt, så att man ser det i den stora massan. Det är allt detta man lägger märke till hos de utställda bästa danska fotografierna och porträtten. Små påfallande ljusa partier som höja sig upp från den jämnare ytan (Albert, Fa kmann, Elfelt m. fl.) En dansk fotografi skall vara sådan.

Rahmn i Malmö är betydande. Också han tillhör slättlandet med det mildare klimatet. Hans bilder påminna mycket om danskarnes, men ljuspartierna äro större och kraftigare som ett vinddrag från Stockholm. Där återigen är Flodin den intressantaste. Se på hans bilder och porträtt, det är som att gå i Stockholm och studera arkitektur. Där är först och främst det kraftiga, det monumentala men samtidigt även vackra detaljer. Detsamma återfinnes hos Sorbon, Södertelje, det första i förstärkt grad, det senare något mindre framträdande. Göteborgarne Karnell och Holmqvist liksom även Küller, Malmö, erinna i sina bilder mera om köpenhamnarne än om stockholmarne.



HOVFOTOGRAF A. W. RAHMN, MALMO: AFTONSTÄMNING.

Den norske fotografen Böbak från Kristiansand har på utställningen en bild av en violinist, som är en linie i bilden; från den nedersta vänstra delen upp överst till höger — det är violinstråken som förbinder handen med ansiktet. Bilden är enkel och vacker som den norska naturen. Jonsrud Notodden arbetar kraftigare än vad fotografiens tonskala tillåter, det blir svart och vitt, men konturerna visa, att han förstår att bygga upp en bild. Waldemar Eides teknik är närmast engelsk. Med en rysk modell och sin norska uppfattning har Eide lyckats framställa en bildserie, som står i jämnhöjd med det allra bästa. Eide utställde icke dessa bilder i Stockholm men andra lika vackra saker.

Människorna äro eller bliva sådana som den natur de leva i. Därför arbeta också de bästa fotografierna i Syd- och Västsverige samt i Danmark nästan ensartat i tekniskt hänseende. På samma sätt hava öst- och nordsvenskarne samt normännen mycket gemensamt i sina bilder.

Det synes som skulle fotografierna känna ett behov att söka åstadkomma något som icke liknar en fotografi utan snarare en radering eller en teckning. Det blir emellertid varken det ena eller det andra. Där emot har fotografien, då den står på sin höjdpunkt

Forts. å sid. 77.



AAGE REMFELDT, KRISTIANIA: "LILLEBIL". — N. CHR. BANG, KÖPENHAMN: "HAMNBILD".

DE UNDERLIGA VÄGARNA.

UR REVISOR MATTSONS ANTECKNINGAR.

FÖR HVAR 8 DAG AV HUGO ÖBERG.

Forts. fr. nr 4.

Den blivande avundsvärde är en ung godsägare från trakten här. Hon har visat mig, gamla farbror, hans porträtt — han är på en utländsk resa för närvarande, men lär snart komma hem — och han ser mycket hyggelig ut, med vaken blick och stram uppsyn, jag är övertygad om att han försöker följa med sin tids frågor så gott han kan och att, konservativ som han naturligtvis är, han dock icke håller Stockholms Dagblad, utan Svenska Dagbladet.

Men nu är det rätt sent, jag hör henne gå in i sitt rum därborta i ändan på min korridor. Hur satt inte Lars och lyssnade om kvällarna därinne i rummet bredvid mitt för att få vissnet om att hon oåterkalleligt för dagen stängt dörren om sig. Sedan tog han med en suck sitt sömnpulver och — somnade inte ändå. Då hade han marscherat flera mil om dagen för att trötta ut sig!

Men jag tror inte att hans neurasteni sitter i kroppens nerver, han är ju stark som en brottare och vig som en akrobat. Hur ofta har han inte mitt under den uppsluppaste bohémefest, när alla varit mer eller mindre påstruken, stått på händerna på en stol med benen rakt upp i den elegantaste balansställning. Nej, den mannen hör till dessa, som oftast få skenet emot sig, hans kraftiga yttre döljer en vek ande, den sprudlande svadan är bara ett försök att döva själens malande ängslan, hans ibland nästan brutala replikföring en skyddande förklädnad. Ty i själva verket är han nog en av dessa få med ett särskilt själens nervsystem, oåtkomligt för anatomens ögon, men bildande en trådlös telegrafapparat, som avsänder och mottager subtila budskap. Hans trådlösa är för närvarande på något sätt i oordning efter vad han själv kallar "de sista årens äktenskapsförgiftning och som sammanfalla med världskrigets långa år".

Nej, nu går jag och lägger mig, jag behöver Gudvarelov inte ta några sömmedel.

*

I dag såg jag på träden att det blåste. Det var dessutom tå, de stora vita snölarverna med de långa gröna borsten hade försvunnit ur de späda talltopparna utanför mina fönster, och himlen tonade i blågrått.

Jag var så tidigt nere i matsalen att inte ens den förträffliga värdinnan, prost-änkan, som på ett mönstergillt sätt sköter detta pensionat, hade kommit ut från sina rum. Endast den unga tösen Greta med sitt svarta uppstruken hår och den kullriga seminaristpannan gick fördrömmande som vanligt och styrde kring det gemensamma smörgåsbordet. En underlig flicka med ett svärmiskt drag, hon läser goda böcker, och som ibland komma henne att gråta om nätterna, och jag har överraskat henne skurande ett golv och stannande med trasan i en gest under det hon stirrade ut genom fönstret och gnolade på en liten sång. Hon har en riktigt nätt röst för resten, jag har flera gånger haft ur att komma över henne, när hon trodde sig ohörd.

Jag tänkte på Lars, hur han hade det i dag. Om här är sådant väder, hur skall det då vara i det rök-svepta, novemberdystra Stockholm? Kunde han fara hem till sitt i går afton eller måste han ta in på hotell? Tragiskt att en man som byggt så många hus åt andra människor inte skall ha en tillflykt själv. Ja, hans hustru har mycket på sitt samvete, men det kommer hon inte att inse så länge hon lever, hon tror sig tvärtom vara en marty. Det är hon kanske också, men mest på grund av egna missgrepp. Den kvinna, som pinar sin man är en självlplågerska, säger Röhse, och han har nog rätt i det som i mycket annat.

Emellertid började mitt under min måltid väggklockan att klämta med sitt dystra klockspel, det låt i dag som en begravningsringning, och jag kände mig

plötsligt ännu oroligare för Lars. Hemma är han ju iredlös, arbete har han inte under denna stagnation i byggnadsverksamheten och är, sedan alla hjälpkällor sinat, nu nästan medellös. Om han ändå stannat kvar här, men han stod ju inte ut att se henne, som han aldrig kunde hoppas få äga. — Hon ensam bland alla skulle ha passat mig! sade han ofta. Då hade jag trivts hemma och kunnat bli en riktig familjefar. Men det är sörjt för att buskarna icke skola bli träd!

En annan gång:

— Jag trodde inte att en karl på över 40 år ännu kunde känna annat än åtrå eller svartsjuka, men för första gången på många, långa år har jag nu erfarit den utsökta förnimmelsen av verklig förälskelse. Men det vill också till ett så skönt och gediget väsen som hennes!

Herregud med en sådan karl i en situation som hans kan man ju frukta det värsta, när kvalen sätta åt en sömlös natt. Han har ju massor av sparade gifter, undvek ju med flit att ta sömmedlen annat än i nödfall! Allt för hennes skull, det var en hederssak för honom att leva sunt som hon. Hon har ju inga nerver. Tar han nu i förtvivlan — och Lars kan bli förtvivlad han — allt det där på en gång, så är det färdigt. "Werthers lidande på gamla dar!" brukade han skämta.

Såvida nu inte minnet av henne, när den första passionen svalnat, väcker hans ambition med all den heta energi, som han är mäktig av? Finge han bara arbete, så vore jag inte rädd längre!

Upprörd tidigt på morgonen gick jag trots det blåsiga vädret genast efter frukosten ut och tog vägen uppåt höjderna, den går rakt genom barrskogen som en allé. Väl däruppe har man glesa björkdungar omkring sig och ett väldigt panorama av sjöar och åsar därnere. Jag vek av från vägen och slog in på en stig, som leder till en liten klunga gamla stugor med gamla människor i. Plötsligt skrämde jag upp en orttupp, som lik en bevingad kanonkula for ut i en vid kurva bortåt dungarna. Jag kunde följa den med ögonen rätt länge, innan den försvann i det gråblå diset över sluttningarna. Fast det var milt nere i dalen, svepte vinden fram vinande vass häruppe, det var just ett väder för Lars, men knappast för mig. I alla fall gick jag och satte mig under en väldig gran, som står där alldeles ensam för sig själv i kanten av en åkerlapp med utsikt över hela dalen. Här brukade Lars ofta vila ut under sina strövtåg, jag hade flera gånger varit med honom dit.

Jag satt och tänkte efter, vem det egentligen var, som för några år sedan kom dragande med Lars Nilsson upp i min älsklingskula, om det var Norde-man, resonören, han känner ju hela världen, eller Röhse. Nå, det gör detsamma vilket, vi blevo i alla händelser riktigt goda vänner, så olika vi än äro. Det var just en av hans svåraste perioder, arbetslöshetens verkningar började kännas på allvar, hustrun tappade alldeles humöret, sonen gick för sig själv och kämpade tonårens dova odrägliga strid, den maktlöse familjefaderns auktoritet blev som dålig luft, man helst ville vädra ut, kampen på hemmets öppna fält gavs slutligen upp och man grävde ned sig i skyttegravar på ömse håll. Mannen i vännernas stamlokus med flaskan på bordet, hustrun i väninnornas skyddsrum, där kaffepannan ångade. Då och då stack man ur sitt titthåll upp ett periskop för att bespäja varandra, hörde sig för på omvägar med nedslående resultat, och så tog man upp striden på nytt, denna den förfärligaste av alla strider — familjens inbördeskrig, så nesligt och meningslöst, så till grunden nedbrytande som allt onaturligt.

Forts.



MINNESVÅRD ÖVER PROFES-
SOR EDVARD WELANDER, ut-
förd i granit av bildhuggaren
Carl Eldh samt rest å Nya kyr-
kogården i Stockholm.

Efter fotografi.

En över professor *Edvard Welander* på dennes grav å Nya kyrkogården i Stockholm rest minnesvård avtäcktes med stor högtidlighet den 24 okt. För vårdens resande anordnades på sin tid en insamling, för vilken ett antal auktoriteter inom den medicinska världen ställde sig i spetsen. Monumentet, hugget i granit av skulptören *Carl Eldh*, utgöres av en porträttbyst av professor *Welander* och där framför en barngrupp, symboliserande den hädangångne människovännens och framstående läkarens välsignelsebringande verksamhet bland sjuka barn med särskild hänsyftning på det vackra uttryck den tog sig i det av den bortgångne upprättade barnsjukhuset "Lilla hemmet" i Stockholm vilket fått tjäna som mönster för ett stort antal liknande institutioner på andra platser.

*

En minnesvård över landskapsmålaren *Otto Hesselbom* har rests på konstnärens grav på Änimskogs kyrkogård på Dal, och i dagarne avtäckts. Högtidligheten övervars av den bortgångne konstnärens maka, representanter för Dalslands hembygdsförbund, Värmländska konstnärsförbundet, Dalslands sängarförbund m. fl. Den resta värden, till vilken medel erhöles genom insamling, utgöres av ett mäktigt granitblock med en porträttbild av den hänsovne. Bilden har



MINNESVÅRD ÖVER KONST-
NÄREN OTTO HESSELBOM
med porträttmedaljong huggen
i granit av bildhuggaren *Vitalis
Gustafsson, Säftele*. Rest å Änim-
skogs kyrkogård. — Foto. *Dahl-
ström, Ämdl.*

mejslats i stenen av värmlands-
skulptören *Vitalis Gustafsson*.

*

Ett gammalt minnesrikt *Stock-
holmshus*, nr 37 Regeringsgatan,
skall under den närmaste tiden
rivas för att lämna plats för ett
modärnt affärspalats.

Till den ifrågavarande äldriga byggnaden knyter sig bl. a. de Hauptiska och Martinska konstnärnamnen. Det var i detta av farfadern på 1600-talet inköpta hus, som den kände möbelkonstnären kungl. hovschattumakaren *Georg Haupt* utövade sitt yrke. Genom arv övergick byggnaden till den med Hauptiska familjen på grund av giftermål befryadade Martinska släkten och i tillföll slutligen den fräjdade kopparstickaren *Johan Fredrik Martin*, som bebodde huset intill in död 1816. Det Martinska hemmet var på sin tid mötesplatsen för spetsarne inom vårt lands konstnärliga kretsar. Denna tradition upprätthölls även till någon del sedan den gamla gården övergätt till förste expeditionsskriveraren i kungl. m. ts kansli författaren *Lars August Ekmark*, gift med en dotter till *Johan Fredrik Martin*. Bland personer som umgingos i det Ekmarkska huset kunna nämnas *Tegnér*, *Fredrika Bremer*, *Gudmund Leonard Silverstolpe* och andra.

Sedan Hauptiska tiden har byggnaden genomgått en grundlig yttre restaurering samt även påbyggt.



REGERINGSGATAN N:R 37 STOCKHOLM, inköpt av *Georg Haupt*s farfar på 1600-talet och senare hemvist för den som konstsnickare berömda *sonsoner* och för kopparstickaren *Johan Fredrik Martin*. Den härigenom märklige byggnaden skall nu rivas och platsen utnyttjas för en större nybyggnad. — Foto. *Norberg, Sthlm.*

FOLKET GUD GLÖMT.

RESESKILDNING MED FOTOGRAFIER FRÅN FIL. D:R **GUSTAF BOLINDER.**

D:r Gustaf Bolinder, som i början av innevarande år tillsammans med sin hustru anträdde en forskningsfärd till Columbia och Venezuela, där ännu stora landområden ligga okända, har från denna sin resa tillställt oss tvänne högintressanta och i forskningshänseende synnerligen värdefulla artiklar, av vilka den första återfinnes här nedan. Redan fört har d:r B. vid olika tillfällen framträtt som medarbetare i H. & D. De nu mottagna artiklarna ställa sig värdigt vid sidan av de tidigare i vår tidning publicerade och av dess läsekrets med så stort nöje och intresse mottagna skildringarne av samme författare.

Från Sydamerikas nordkust skjuter en stor halvö ut i Karaibiska havet. Geograferna veta, att den kallas Goajira, att den har ett torrt klimat och är bebodd av en stor och oreglerlig indianstam som i motsats till nästan alla andra sydamerikanska indianer idka boskaps- och hästskötsel i stor skala. Hit har min andra sydamerikanska forskningsresa till en början förlagts. Goajiros ha hittills varit en av de största och mäktigaste oberoende stammarna i världsdelen. En betydande export av hudar



TYPISKT KUSTLANDSKAP MED KAKTUS.



TVA HÖVDINGAR I GALADRÄKT.

och hästar har ägt rum. Men olyckan har kommit över det stolta folket. Mässling och spanska sjukan har skördat tusentals offer. Års torka och pest hotar boskapen med fullständig undergång. De rika hövdingarna irra förtvivlade omkring med sina döende hjordar, sökande bete. Gud har glömt oss, sade en av dem till mig.

Goajiros ha alltid ansetts oberäkneliga och farliga. Det har aldrig på allvar tagits itu med dem. När en väg vid gränsen gjorts osäker ha folk slutat att befara den. De vita ha i sin rädsla för indianerna skämt bort dem, så att de ofta äro pockande och otrevliga. Nu genom torkan bli de kanske knäckta. Det är redan mycket lugnare på halvön. Indianerna behöva de vita för att skaffa sig mat. En resa i det inre av Goajira är dock icke ofarlig. Vi blevo till leda varnade av gränstrakternas myndigheter och

alla tvådde de sina händer, när vi i alla fall fortsatte. Vi kände oss rätt säkra på att klara indianerna. Det gjorde vi också. Men det farligaste på Goajira är "sommaren" (el verano) d. v. s. torrtiden, som nu hotar att bli konstant. "Mucho verano", mycket som-

mar, innebär för indianen olycka och hungersnöd. Rågntiden borde nu ha börjat men tycks utebli även i år. Stora delar av halvön betäckas nu av verkliga öknar. På många håll trivs icke ens kaktus. Med möda ha indianerna i uttorkade flodbäddar grävt väldiga gropar, på vars botten litet lervälling samlat sig. Ofta är detta vatten salthaltigt. För vår egen del kunde vi allt d medföra tillräckligt vatten att icke lida allvarlig törst, men värre var det för hästarna. Salt bete, salt vatten eller kanske intet. Våra rid- och packdjur blevo alla mer eller mindre förstörda. Färderna voro också nog så ansträngande. Till följd av det brännande solskenet gjorde vi vanligen nattmarscher. På dagarna gästade vi indianläger. Där blev ingen sömn. Aldrig ha vi sovit så som efter återkomsten

från Goajira. Och aldrig ätit så heller. På halvön finns bara getkött, utan grönsaker. När vi i två månader levat på torkat getkött och lervälling, blev det en fäst utan like att nå vår depå och äta svenska konserver.

Forts. å sid. 78.



ETT ENKLARE HEM.

DEMONSTRATIONSTUMULT MOT ENGELSKA REGERINGEN.



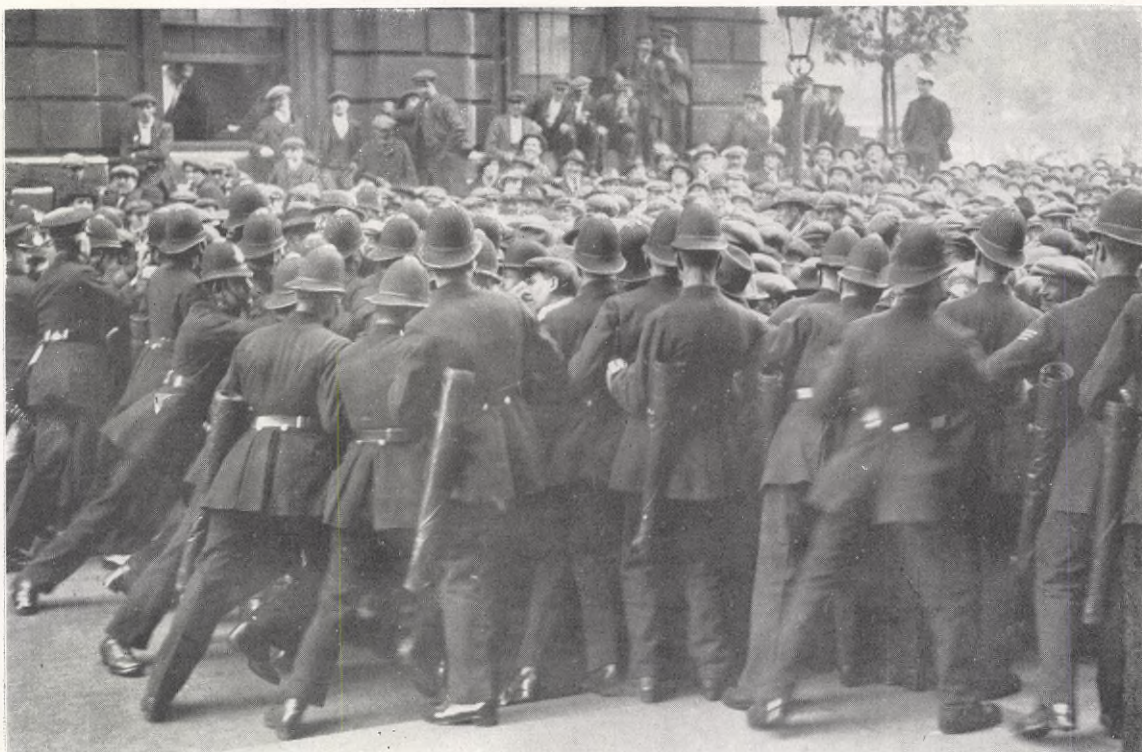
MEDAN EN DEPUTATION FÖR LONDONS ARBETSLÖSE SÖKTE FÖRETRÄDE HOS PREMIÄRMINISTERN LLOYD GEORGE i regeringsbyggnaden n:r 10 Downing street i Whitehall spred sig oro bland den ofanliga massan av arbetslösa som följt deputationen. Snart utbröt ett vilt tumult och stenar haglade mot byggnader och polis. Till slut attackerades och skingrades massan av starka ridande polispiketer.

Efter senaste fotos per luftpost.

London har under de senaste dagarna varit skådeplatsen för *elakartade gatutumult*, vilka stått i samband med demonstrationer av arbetslösa.

Den 18 okt. tågade en skara arbetslösa från Londons förstäder in mot stadens centrum för att genom en deputation hos premiärministern anhålla om statsunderstöd åt de arbetslösa. Demonstranterna, vilka

åtföljdes av 15 borgmästare från förstäderna hade erhållit löfte att den utsedda deputationen skulle mottagas av premiärministern och tågade därför till dennes bostad vid Downing Street, där en stark polisstyrka var posterad. Vid framkomsten till regeringsbyggnaden uppstod plötsligt en häftig oro bland demonstranterna, vilka i besinningslöst raseri började



TUMULTET I LONDON: Överst: Polisen har hårt arbete med att hålla den påträngande massan av arbetslösa från Downing Street. — Därunder: Under tumultet av stenar sårade föras till ambulans.

Efter senaste fotos. per luftpost.

slunga stenar såväl mot byggnaden, vars fönster krossades, som mot den utposterade polisstyrkan. Denna, förstärkt med tillkallade ridande polistrupper, ingrep med största kraft för att återställa ordningen och lyckades även efter en timmes våldsamt strid



att driva undan och skingra den ursinnigt kämpande folkhoppen. Ett stort antal konstaplar och demonstranter, tillsammans ett femtiotal personer, sårades under det vilda uppträdet.

Påföljande dag samlades en väldig demonstrantskara på "The Strand" för att genom en deputation uppvakta Londons grevskapsråd och begära understöd. Deputationen mottogs emellertid ej, och demonstranterna skingrades av polisen.

Gatorna i närheten av regeringsbyggnaden utvisa en påfallande stark trafik med anhopningar av stora folkmassor. Myndigheterna hava med anledning härav och för att förekomma nya gatutumulter vidtagit de mest vittomfattande säkerhetsåtgärder.

Konung Alexander av Grekland, som insjuknat i allmän blodförgiftning, framkallad av ett bett av en apa under försvar av hans anfällna hund, befinner sig f. n. i ett tillstånd, med föga hopp om ett tillfrisknande.

Konung Alexander, som är född 1893, och näst äldste son till exkonung Konstantin, besteg den grekiska tronen den 12 juni 1917 vid faderns av ententemakterna framtvingade abdikation.

Man torde hava i minne hurusom konung Konstantin, kajsar Wilhelms sväger och personliga vän, under världskriget intog en utpräglat tyskvänlig hållning i motsatt till sin premiärminister Venizelos som önskade Greklands anslutning till ententen. Till sist inträffade en bytning, konungen avskedade Venizelos och faran för Greklands inträde i kriget på centralmaktens sida var överhängande. Den franska diplomaten satte nu in all sin kraft på att få den misshaglige grekiske konungen avlägsnad, men stötte på motstånd dels i Italien och dels, i alldeles särskild grad, hos den ryske tsaren. Med tsardömet fall undanröjdes motståndet och Frankrike genomdrev en liemedelsblockad mot Grekland, vilken tvingade konung Konstantin att söka ett närmande till ententen. Omvändelsen kom emellertid för sent, och den 12 juni 1917 tvingade förre generalguvernören i Algier Jonnart



i egenskap av ententemakternas överkommisarie samt stödd på starka truppstyrkor konung Konstantin att abdikera samt att lämna landet. Befolkningen, hos vilken konungen åtnjöt en utomordentlig popularitet sökte hindra avresan, men gav vika när Jonnart lät sina trupper marschera mot huvudstaden.

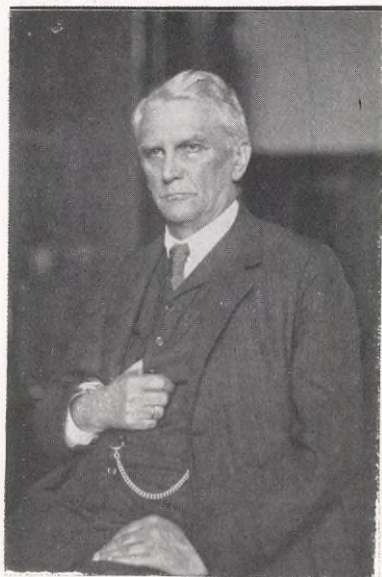
Den avsatte konungen hade till efterträdare önskat sin äldste eller yngste son, men ententen upphöjde i stället hans näst äldste son Alexander på tronen. I fråga om abdikationen har konung Konstantin gjort gällande, att den varit frivillig och i en framtid skulle kunna återtagas. Den proklamation, konung Alexander utfärdade vid sin tronbestigning är även så avfattad att den kan tydas som ett godkännande av denna uppfattning.

Under sin regeringstid har den nye grekiske suveränen varit en skuggkonung berövad all makt, vilken i stället av ententemakterna lagts i händerna på Venizelos, vilken sedan den 25 juni 1917 som premiärminister leder landets öden.

Forts. å sid. 16

Vidst. bild:

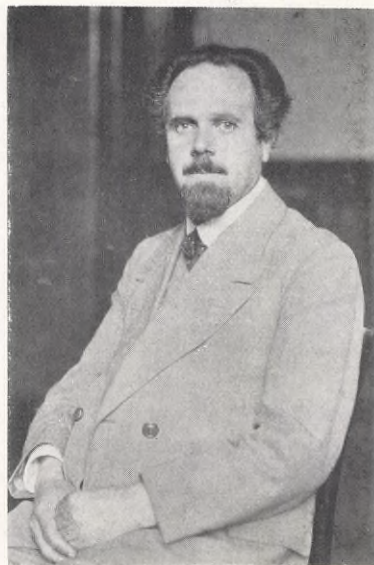
KONUNG ALEXANDER AV GREKLAND. Den unge monarken, som nyligen fick ett farligt bett av en apa har allt sedan dess sövval mellan liv och död. — Efter porträtt.



FRÅN DE TYSKA OAVHÄNGIGA SOCIALISTERNAS PARTIDAG I HALLE.

1. v. GEORG LEDEBOUR, t. h. ARTHUR CRISPIEN, ledarne för fraktionen inom partiet som är för anslutning till 3. internationalen (Moskva) men med bibehållande av full självständighet. Den andra fraktionen, den större inom partiet, beslöt ovilkorlig anslutning. — Skillnaden i beslut sprängde hela partiet. — Efter porträtt.

De två tyska stora socialdemokratiska partierna, majoritetssocialisterna och det till vänster om dem stående oavhängiga socialistpartiet höllö under veckan den 10—17 okt. viktiga kongresser, de förstnämnda i Kassel och de oavhängiga i Halle. Under det majoritetssocialisterna på sitt arbetsprogram hade så gott som dagens alla politiska och sociala spörsmål, samlade sig de oavhängiga om en enda, men utomordentligt viktig fråga: villkoren för partiets anslutning till den bolshevikiskt tillrätalagda tredje internationalen. Partiet stod här delat i två grupper, en vänsterflygel, vilken ville anslutning till den nämnda internationalen med fullständig underkastelse under Leninska diktaturen samt vidare en högerflygel, som biträdde anslutningen men ville bevara oavhängigheten gent emot ryska bolshevikledningen. Den



sistnämnda riktningen räknade som sina yppersta förkämpar Crispian, Ledebour och Dittmann under det att vänsterfraktionens främste män voro Däumig och Stöcker. Båda partierna hade dessutom tillkallat rysk hjälp, vänsterflygeln Petrogradborgmästaren, den blodbesudlade terroristen Apfelbaum-Sinovjev och högerflygeln dennes oförsonlige motståndare den ryske socialdemokraten Martow. Huvuddrabbningen utkämpades mellan Sinovjev och Crispian. Den förstnämnde, en folktalare av betydelse och fullt mäktigt tyska språket, höll med sin vältalighet auditoriet fångat under hela den tid, fem och en halv timme, hans förkunneelse över bolschevismens och världsrevolutionens välsignelser tog i anspråk. Crispiens motanförande var likaledes en glänsande retorisk prestation, vilket jämväl var fallet med Martows lidelsefulla angrepp på Moskwaregeringen, tredje internationalen och Sinovjev. Martows anförande, som hölls på ryska tolkades på tyska, men förlorade härigenom det mästa av sin kraft. En mängd inlägg gjordes av ännu ett stort antal talare. En utomordentlig hetsighet gav sig tillkänna hos åhörarna, vilka vid

upprepade tillfällen ställde till de vildaste tumultuariska uppträden.

Vid den slutliga omröstningen segrade det väckta vänsterförslaget om partiets underkastelse under den ryska bolshevikledningen med 237 röster mot 156.

Det fattade beslutet har lett till en uppdelning av hela det oavhängiga socialistpartiet i två fraktioner vilka börjat en ursinnig inbördes strid om partiets pänningemedel, föreningslokaler och tidningspress. Enligt beslut av riksdagspresidenten får högerflygeln behålla det gamla namnet oförändrat, under det att vänsterflygeln till detsamma få lägga orden "fraktionen vänster". Skiftningen av partiets materiella tillgångar vilken till en början försiggick efter nävrätts principer, skall nu, enligt beslut, verkställas i godo.

Vid det senaste tyska riksdagsvalet erhöi det oavhängiga socialistpartiet en utomordentligt stor ökning av såväl röster som mandat. Den därigen vunnna betydande styrkan, vilken väckte oro bland de till höger stående majoritetssocialisterna har nu genom den inträdda splittringen lidit stort avbräck.

Frihere Theodor Adelswärd på Adelsnäs, som den 13 oktober fyllde 60 år, blev på bemerkelsedagen från skilda håll föremål för omfattande och hjärtliga lyckönskningar.

Åtvidabergs municipalsamhälle, inom vilket friherre A. bekläder befattningarna som municipalstämman och nämndens ordförande, hedrade jubilarerna med allmän flaggning. Hyllningarna inleddes av baroniets tjänstemän, vilka uppvaktade genom en deputation, varefter skolbarnen i Åtvidaberg tågade upp framför Adelsnäs nybyggda slott och där utförde ett antal sånger. Därefter följde uppvaktningar av samhällets lärarekår, baroniets underhåvande och arbetspersonal samt slutligen Åtvidabergs allmänna sängkör.



DET NYA ADELSNÄS SLOTT, uppfört 1916—1920 efter ritningar av arkitekten, byggnadsrådet J. G. Clason. — Fotos. Thorin, Åtvidaberg.

Forts. fr. sid. 75.

Venizelos har regerat med stark och skicklig hand och det Storgrekland, som framgått ur kriget, är otvivelaktigt hans verk. Trots de ovärderliga tjänster han gjort sitt land omfattas han med oförsonligt hat av en stor del av den grekiska nationen. Dessa fiendliga element hava igångsatt en energisk agitation för premiärministrens störtande och konung Kons antins återuppsättande på tronen. Venizelos bedriver å sin sida en lika energisk agitation för republikens utropande med sig själv som dess förste president. Det befaras att öppen konflikt skall utbryta mellan de rojalistiska och republikanska partierna, om konung Alexanders sjukdom får en dödlig utgång och nytt kungaval måste äga rum.

* * *

FÖRUTVARANDE STATSRADET, FRIHERRE THEODOR ADELSWÄRD PÅ 60-ÅRS DAGEN D. 13 OKT. I kretsen av anhöriga under uppvaktning framför Adelsnäs nya slottsbyggnad.

Till bild å sid. 80.

I Kärnten, det förutvarande österrikiska härtigdömet och kronlandet, som sedan år 1335 tillhört huset Habsburg, har genom en i dagarna företagen folkomröstning, fått sin närmaste framtid avgjord. Röstningen gällde landets anslutning till den tysk-österrikiska eller den jugoslaviska republiken och utvisade en betydande röstövertikt för det förstnämnda alternativet. För Österrike avgavos sålunda 21,852 röster och för Jugoslavien 15,096. Utgången av omröstningen hälsades med jubel av befolkningen. Särskilt i huvudstaden Klagenfurt tog sig den allmänna glädjen hänförelsefulla uttryck. Staden flaggsmyckades, tack-sägelsegudstjänster anordnades och från de omgivande höjderna dånade kanonsalut.

Jugoslaverna, med vilken benämning förstas slovenerna, serberna och en del andra med dem i den nyupprättade republiken Jugoslavien förenade sydslaviska småfolk, hava med våld velat underlägga sig Kärnten. På nyåret 1919 försökte de ett väpnat angrepp, men jagades tillbaka av landets såväl tyska som slovenska befolkningsgrupper, vilka trofast kämpade sida vid sida. Angripande återkommo senare på året med en än starkare härsmakt och lyckades nu få fast fot i landet. De höllos dock i schack av ententen, vilken dekreterade, att befolkningen själv genom allmän omröstning skulle få avgöra sitt öde: Från jugoslaviskt håll har man genom hänsynslös agitation och även våldshandlingar sökt framtvunga ett avgörande till den jugoslaviska republikens fördel, vilket försök emellertid, som de offentliggjorda röstsiffrorna visa, fullständigt misslyckats. Sedan resultatet av röstningen blivit bekant, försökte jugoslaverna medels en militärkupp att sätta sig i besittning av Kärnten, för vilket ändamål starka jugoslaviska truppstyrkor sändes in i landet. Under påtryckning av ententen drog trupperna emellertid mycket snart tillbaka och den jugoslaviska regeringen avgav en förklaring att den överlämnade administrationen av Kärnten till den av ententen tillsatta folkomröstningskommissionen, vilken redan godkänt resultatet av omröstningen.



NORDISKA FÖRFATTARRÅDETS FÖRSTA SAMMANTRÄDE I STOCKHOLM DEN 12 OKTOBER.

Fr. v.: Doktor Emil Zilliacus (Finland), författaren O. Lie-Singdahlsen (Norge), teaterchefen Gustaf Collijn (Sverige), författaren Sven Lange (Danmark). — Foto. Holmén, Sthlm.

Det vid det första stora nordiska författaremötet i Köpenhamn 1919 bildade nordiska författarrådet, bestående av Gustaf Collijn, Sverige, Sven Lange, Danmark, Emil Zilliacus, ordförande i svensk-finska författarföreningen, Finland och E. Lie-Singdahlsen, vice ordförande i norska författarföreningen, Norge, sammanträdde första gången i Stockholm den 12 oktober. Bland den mängd viktiga ärenden som därvid diskuterades märktes först och främst den mycket omdebatterade frågan om skatt å översättningar av utländska författares arbeten samt bildande av en lånefond för mindre bemedlade författare. Mötet, som hade sina sammanträden hos teaterchefen Gustaf Collijn, avslutades igen den 14 oktober.

Delegerade från Allmänna prästföreningen med biskop Lindberg som ordförande samt Evangeliska fosterlandsstiftelsen och De ungas förbund med generallöjtnant Malm som ordförande uppvaktade den 22 okt. konungen och frambar de närvarande organisationernas önskemål ifråga om kristendomsundervisningen

i rikets skolor, gående bl. a. ut på en ökning av kristendomsundervisningen i den egentliga folkskolan till minst tre veckotimmar samt bibehållandet av Luthers lilla katekes som lärobok. I sitt svar försäkrade konungen, att han med stort intresse omfattade de framförda med hans egna åsikter sammanfallande önskemålen, för vilka han även skulle göra sig till talesman när frågan komme före i statsrådet.

Fortf. fr. sid. 68.

förtjänster som en målning, en radering eller en teckning icke kunna hava, liksom dessa giva sådant som en fotografi icke förmår.

Utställningen visar att fotografierna i fråga om tekniken äro mycket duktiga, men att det ännu brister i den personliga uppfattningen. Om fotografierna ville offra mera tid på sin modell eller sitt motiv före återgivandet, skulle deras arbete bliva intressantare och värdefullare. Den offrade tiden skulle de spara in sedan när de utarbetade bilderna efter den innehållsrikare fotografiska plåten.

Aage Remfeldt.



DELEGERADE FRÅN ALLMÄNNA PRÄSTFÖRENINGEN OCH EVANGELISKA FOSTERLANDSSTIFTELSEN uppvakta konungen i frågan om kristendomsundervisningen i skolorna. Ordförande biskop Lindberg (1) och generallöjtnant Malm (2); vid dennes sida general Ugglå. — Pressfoto.



KVINNOR PÅ RESA.

Forts. fr. sid. 72.

Goajiroindianerna äro ett på många sätt märkligt folk. Stammen är delad i moderrättsliga klaner. Sönerna ärva icke fadern. Det gör äldste systersonen. Indianen köper sin brud, men betalar ej till hennes far utan till hennes morbror. Vilken är en mans största rikedom? Att ha många vackra systerdöttrar, säger indianen. Alla Goajiros egendomliga lagar skulle kunna sammanfattas i uttrycket: den illa gör har att betala. En mördare måste först och främst betala vad den dödes familj fordrar. Betalar han bra slipper han undan med det. Blodshämnden florerar emellertid i alla fall. Det är farligt att bjuda en indian på något. Ger man honom brännvin och han sedan gör sig eller någon annan illa får den som bjöd böta. Har indianen begärt eller köpt brännvinet får han däremot stå sitt kast. När indianen dör gå alla hans dyrbarheter med honom i graven och hans boskap slaktas åt begravningsgästerna. Det är de efterlevandes betalning åt dödsanden. Begravningsfästerna kunna vara i månader och ibland slaktas tusentals djur. Liken begravas under långvarig dödsklagan på särskilda kyrkogårdar, men efter något år grävas benen upp och en ny fäst med ny dödsklagan tar vid. Dansfästerna, som t. ex anställas för att skaffa regn, kunna också vara i månader. Liksom vid begravningarna delas kött och dryckjom ut i väldiga massor, men aldrig tillagat. Det få gästerna göra själva. Vid dessa fäster liknar hela trakten ett ofantligt läger, där var familj bor under sitt träd och lagar till sina undfångna hävor.



EN AV VÅRA FÖLJESLAGARE.

Goajira har av tillfälliga besökare skildrats som de vilda människens och de sköna kvinnornas land. Männen, målade och nakna, vände

nade till tänderna med bågar, förgiftade pilar och knivar se verkligen så vilda och fariga ut som möjligt — vilket de ofta nog äro. Kvinnorna se icke bättre ut än hos grannstammarna, snarare tvärtom. Men sagesmännen ha nog tänkt på mestizkvinnorna, som ofta äro mycket vackra. Liksom halvön tenderar att bli öken, börjar kvinnornas dräkt likna ökeninvånarnas i gamla världen. En fladdrande mantel inhöjer dem helt och



DEN GOAJIRISKE PAN. Han har sina klanmärken målade på låren. Det motsvarar våra visittkort, men är mera praktiskt.

hållet och vid resor använda de numera alltid ett dok över huvudet. En ung kvinna vill gärna vara så ljus i hyn som möjligt. Indianskorna ha upptäckt att svarta och röda färger skydda mot solbränna. De måla ansiktet svart eller rött vid färder i solen och använda svarta eller rödbruna mantlar. Bland männen är det endast snobbar som måla ansiktet svart.

Stor skillnad råder mellan rika och fattiga. De fattiga få ofta tjäna hos de rika. Tusentals av dem ha sålts som slavar till Venezuela. I gengäld ha fattiga indianer stulit rika barn för att sälja dem. De spanska munkarna ha nu lyckats sätta stopp för hela denna trafik.

En märkvärdighet för Goajira är rövarstammen



EN GOAJIROSKÖNHET. Den vida dräkten gör sig bra i den ständiga brisen.

Cocinas. Den består av indianer som för svåra brott uteslutits ur klanerna. Från säkra gömställen i bergen överfalla de alla andra, mörda och plundra. I de trakter, där de husera, måste vi ha vakt om nätterna och sova med vapen laddade och till hands. Många vapen och alltid laddade skall man ha på Goajira. Det respektera indianerna. För några dar sedan, när vi vistades i garnisonsorten Paraguaypoa, där ett gränsvaktskompani ligger, stulo cocinas en hel gethjord ur dess inhägnad hundra meter från högvakten. De för-

följdes men utan resultat. Indianerna ha en underbar förmåga att ta sig fram på de krångliga vägarna som korsar varandra överallt bland kaktussnåren och på spåren se var ett av deras djur gått fram och att bland hundratals spår känna igen ett för dem främmande. På så sätt se de genast om en annans djur kommit in i deras hjöra.

När vi komma till en indianhydda ha vi alltid först att vänta tigande tills vi bli hälsade. Säger ingen någonting, gör man bäst i att fortsätta. Den som reser i gott sällskap och med hälsningar från kända hövdingar blir väl mottagen. Goajiros gästfrihet är lika känd som deras mindre goda egenskaper. Vi ha gästade goajirohövdingar hos vilka vi känt oss nästan som på en svensk herrgård, fastän de för tillfället logerat under några träd. Några av hövdingarna tala nu spanska. En är till och med klädd i skor, stärkskjorta, ja, i byxor, vilket eljest är det sista plagg en goajiro anlägger. Den rikaste av dem alla går emellertid klädd eller kanske rättare oklädd som andra indianer. När hans dotter gifte sig kunde han likvisst ställa 500 hästar till bröllopsgästernas förfogande.

Vi ha lärt känna detta egendomliga folk under några månaders vistelse ibland dem. Många och skiftande äro intrycken från resan. Man kan kanske icke i allo känna samma sympati för dem som för många andra indianer vi besökt. Men goajiros älska nu en gång icke de vita och därtill ha de all anledning. Ett ståtligt folk är det på sitt sätt och de minna i mycket hög grad om våra äventyrsböckers "rödsinn".



ETT MORGONBESÖK I VÅRT LÄGER. Ynglingen har bättat fullt av förgiftade pilar.



Ett omfattande smugleri till och från Finland bedrivs sedan någon tid tillbaka i Stockholms skärgård. Tull- och polismyndigheterna, som haft sin uppmärksamhet riktad på missförhållandet, hava dock i saknad av lämpliga, modär i utrustade och snabbgående bevakningsfartyg icke kunnat i nämnvärd grad stävja den olagliga trafiken. För någon månad sedan företogo emellertid vederbörande myndigheter en razzia i de misstänkta farvattnen med en för ändamålet lånad snabb motorkryssare, vilken även lyckades uppbringa två smugglarbåtar. Sedan en tid har därjämte en under befäl av kapten Nils Broms stående torpedbåt, vilken ställts till tull- och polismyndigheternas förfogande av Sjöförsvarsdepartementet patrullerat i skärgården dock utan några mera betydande resultat. De många visiterade åländska och finska båtarne hava i allmänhet visat sig icke föra några kontraband. Nattetid har från bevakningsfartyget observerats misstänkta motorbåtar, som med hög fart och släckta lanternor passerat skärgårdslederna. De hava jagats, men undkommit genom att taga vägen över grundfyllda farvattnen, dit torpedbåten icke kunnat följa dem.

EXPEDITION I STOCKHOLMS SKÄRGÅRD MOT DET FLORERANDE FINSKA SMUGLERIET. En misstänkt smuglare visiteras. Efter fotografi.

OMRÖSTNINGEN I KÄRNTHEN.



1. NATIONALKLÄDDA TYSK-ÖSTERRIKARE I DRAVADALEN i demonstrationståg.
2. JUGOSLAVISK GRÄNSKONTROLL I KLAGENFURT.
3. ITALIENSKT GENDARMERI I VILLACH.



4. ENTENTEKOMMISSIONENS RESIDENS I KLAGENFURT, huvudstad i det gamla österrikiska här-tigdömet Kärnten. — Efter fotos.
Text å sid. 76.

INNEHÅLL:
Landshöv. Louis de Geer (biografi och helsid.-portr.) — Konungen upp-vaktas i kristendomsfrågan. — Konung Alexander av Grekland. — Dr G. Bolinders forskningsfärd till Sydamerika. — Frih. Th. Adelsvärd 60 år. — Nordiska författarrådet. — Av-täckta minnesvårdar. — Göteborgs nation i Uppsala 250 år. — Fotografi-utställningen i Stockholm. — Tyska oavhängiga socialistpartiet sprängt. — Folk-omröstningen i Kärnten m. m.

Eftertryck av text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angivande av källan förbjödes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller oivilkorligt förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.